

ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน Recommendations for Driving the Integrity School Project in Primary Schools, Lamphun Province

ชัชชญา กันทะวงศ์^{1*}, ธารณ ทองงอก² และ สubin พรเวียง³

Chatchaya Kanthawong^{1*}, Tharn Thongngok² and Suban Pornwiang³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹ Graduate student, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Mai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

² Assistant Professor, Department of Educational Foundations and Development, Faculty of Education, Chiang Mai University.

³ รองศาสตราจารย์, ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

³ Associate Professor, Department of Educational Foundations and Development, Faculty of Education, Chiang Mai University.

* Corresponding author, E-mail: Chatchaya_kan@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตหรือครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเขต 2 รวมทั้งสิ้น 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ความแปรปรวน (σ) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.77$, $\sigma=0.86$) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$, $\sigma=0.58$) ความต้องการจำเป็นโดยภาพรวมเท่ากับ PNI modified = 0.28 เมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตทั้ง 6 ด้าน จากมากไปน้อย พบว่า 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร (PNI=0.31) 2) ด้านการใช้เทคโนโลยี (PNI=0.30) 3) ด้านการติดตามประเมินผล (PNI=0.29) 4) ด้านการสร้างความยั่งยืน (PNI=0.28) 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน (PNI=0.26) และ 6) ด้านการบริหารจัดการ (PNI=0.22)

ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เน้นการพัฒนาระบบการประเมินผลเชิงคุณภาพ การสนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล การพัฒนาบุคลากรเชิงปฏิบัติการให้เป็นนักปฏิบัติการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และ 2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ เน้นภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การฝังวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตในกิจวัตรประจำวันของโรงเรียน และการดึงผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

คำสำคัญ: โครงการโรงเรียนสุจริต, การขับเคลื่อนโครงการ, สถานศึกษาระดับประถมศึกษา

Abstract

This research aims to: 1) study the current state, desirable state, and priority needs for driving the Integrity School Project in primary schools in Lamphun Province; and 2) study the recommendations for driving the Integrity School Project in primary schools in Lamphun Province. The study employed a survey research design with the total population of 159 teachers responsible for the Integrity School Project or academic affairs under the Lamphun Primary Educational Service Area Office 1 and 2. The research instruments were a questionnaire and an evaluation form for assessing the appropriateness and feasibility of the recommendations. Data were analyzed using Percentage, Mean (μ), Variance (σ), and the Priority Needs Index (PNI modified).

The findings revealed that the overall current state was at a high level ($\mu=3.77$, $\sigma=0.86$), the desirable state was at the highest level ($\mu=4.51$, $\sigma=0.58$), and the overall PNI modified =0.28. The priority needs of the six elements for driving the Integrity School Project, ranked from highest to lowest, are: 1) Personnel Development (PNI=0.31), 2) Use of Technology (PNI=0.30), 3) Monitoring and Evaluation (PNI=0.29), 4) Sustainability Creation (PNI=0.28), 5) Instructional Management (PNI=0.26), and 6) Management (PNI=0.22).

The recommendations for driving the Integrity School Project are classified into two levels: 1) Policy Recommendations, focusing on developing qualitative evaluation systems, supporting digital resources, developing personnel as change agents, and creating school networks; and 2) Practical Recommendations, focusing on transformational leadership, embedding integrity culture into daily school routines, and engaging parents and community as partners in moral development.

Keywords: Integrity School Project, Project Driving, Primary Schools

บทนำ

การศึกษาไทยในปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายสำคัญ ในการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพควบคู่ไปกับคุณธรรม ปัญหาการขาดจริยธรรมและการทุจริตในสังคมไทยส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาและการพัฒนาประเทศ ตามรายงานสถานการณ์การศึกษาไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) โดยไม่ได้เป็นเพียงปัญหาเชิงโครงสร้างในการจัดสรรทรัพยากรที่ขาดความโปร่งใสเท่านั้น แต่ยังเป็นปัญหาเชิงค่านิยมที่กระทบต่อการปลูกฝังความซื่อสัตย์และจิตสำนึกสาธารณะในเยาวชน จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) พบว่า การทุจริตในสถานศึกษามีรูปแบบที่หลากหลาย ตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไปจนถึงการประเมินผลการเรียนที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและความเท่าเทียมในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้ริเริ่มโครงการโรงเรียนสุจริตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นกลไกหลักในการบ่มเพาะความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้แนวคิดที่สอดคล้อง

กับทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมของ Kohlberg (1984) และการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมของ Lickona (1991) ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานใน 4 มิติหลัก ได้แก่ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ อย่างไรก็ตาม แม้โครงการจะมีแนวทางที่ชัดเจน แต่การดำเนินงานจริงยังคงพบช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ (Policy-Practice Gap) โดยเฉพาะปัญหาบุคลากรขาดความเข้าใจในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม รวมถึงระบบการติดตามประเมินผลที่มักเน้นเชิงปริมาณมากกว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืน

พื้นที่จังหวัดลำพูน มีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 81 แห่ง และเขต 2 จำนวน 78 แห่ง รวมทั้งสิ้น 159 แห่ง โดยมีความโดดเด่นในฐานะพื้นที่ที่มีบริบทหลากหลายและครอบคลุมสภาพการณ์ของสถานศึกษาในภาคเหนือได้อย่างรอบด้าน ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตเมืองที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรและบุคลากร โรงเรียนในชุมชนชนบทที่พึ่งพิงฐานทรัพยากรของท้องถิ่น และโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่สูงซึ่งมีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีบริบทด้านภาษาและวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น ความหลากหลายดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษาในจังหวัดลำพูนมีระดับศักยภาพและข้อจำกัดในการดำเนินโครงการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากการสำรวจเบื้องต้น พบว่าแม้สถานศึกษาทุกแห่งจะอยู่ภายใต้กรอบนโยบายและกรอบการดำเนินงานเดียวกัน แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกลับแตกต่างกันอย่างชัดเจน โรงเรียนบางแห่งสามารถขับเคลื่อนโครงการจนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ในขณะที่อีกหลายโรงเรียนยังดำเนินโครงการในลักษณะพิธีการ ขาดความต่อเนื่อง และยังไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงด้านค่านิยมและพฤติกรรมได้อย่างแท้จริง สภาพดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ายังมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนโครงการ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการศึกษาและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ จังหวัดลำพูนจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาเพื่อค้นหาปัจจัยแห่งความสำเร็จและจัดทำข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในบริบทที่หลากหลายต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น โดยใช้ดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI modified) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ เพื่อระบุประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนโครงการฯ ผ่านองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน การวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงแต่ได้ศึกษาสภาพปัญหา แต่ยังสามารถสร้างข้อเสนอแนะที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการสร้างสังคมที่ปลูกฝังความซื่อสัตย์และจริยธรรมให้เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของการขับเคลื่อนโครงการ จากกรอบการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) กำหนดไว้

อย่างเป็นทางการ ประกอบด้วย 6 ด้านหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้สนับสนุนความน่าเชื่อถือของกรอบแนวคิดนี้ด้วยการเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนุดร โส่น้ำเที่ยง, ถนอง ทดสาย และ ดิเรก ด้วงลอย (2568) ที่ศึกษาการบริหารโครงการโรงเรียนสุจริตตามหลักธรรมาภิบาล

2) ด้านการพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกบดินทร์ นันเชียงเครือ, กนิษฐ์ศร จีรกโรทก และสุชาดา บัวผา (2567) ที่พบว่าด้านการบริหารงานบุคคลมีความต้องการจำเป็นสูงสุด

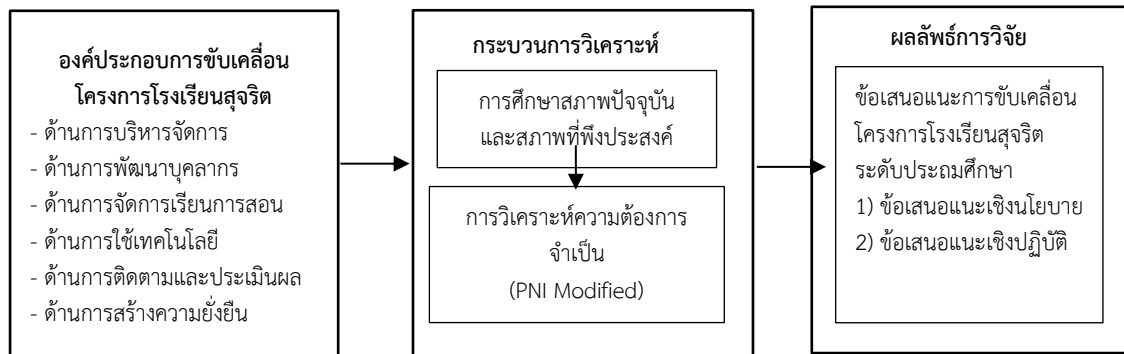
3) ด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียรประคัลภ์ เอี่ยมสุวรรณ, สุเทพ เมยโรสง และจิราภรณ์ ผันสว่าง (2567) ที่พัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา

4) ด้านการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนง สุดสะอาด และศศิรดา แพงไทย (2561) ที่พบว่าด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นความต้องการจำเป็นสูงสุด

5) ด้านการติดตามประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ แวงโสธรณ์ (2566); อมรเทพ มุลอุตร์ และปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่ใช้รูปแบบ CIPP/CIPPIEST ในการประเมินโครงการโรงเรียนสุจริต

6) ด้านการสร้างควมยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุกูล ทรงมงคลรัตน์ และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2567) ที่พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมยุคใหม่

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วยดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI modified) สำหรับระบุประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตหรือครูวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 81 คน และเขต 2 จำนวน 78 คน รวมทั้งสิ้น 159 คน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาจากประชากรทั้งหมด (Total Enumeration) เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและ

เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนโครงการในระดับสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและแม่นยำตามสภาพความเป็นจริง

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน ครอบคลุม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การใช้เทคโนโลยี 5) การติดตามประเมินผล และ 6) การสร้างความยั่งยืน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดนิยามของตัวแปรกรอบงานที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา 3) สร้างข้อคำถามโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและสร้างข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหา 4) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์ว่าข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้ ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามทั้ง 50 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ จึงไม่มีข้อคำถามใดที่ต้องตัดออก ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาและความชัดเจน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตหรือครูวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดลำพูน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรจริงได้ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean: μ) ความแปรปรวน (Variance: σ) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็น Priority Needs Index : PNI modified ซึ่งสถิติเหล่านี้เป็นเครื่องมือมาตรฐานในการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ตามแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช (2558) ที่สามารถระบุและจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเสริมการวิเคราะห์เชิงลึกผ่านการสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมทั้งมิติเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในลำดับแรก ๆ มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน จำแนกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ โดยใช้เครื่องมือเสริมเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ 2 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ 4 คน และครูชำนาญการพิเศษ 1 คน ซึ่งช่วยเสริมความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของข้อค้นพบที่ได้จากแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน ดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน

รายการ	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน(D)			ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I)			PNI Modified	ลำดับ
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.88	0.81	มาก	4.51	0.57	มากที่สุด	0.22	6
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.71	0.88	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.31	1
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.80	0.85	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.26	5
4. ด้านการใช้เทคโนโลยี	3.73	0.87	มาก	4.50	0.57	มาก	0.30	2
5. ด้านการติดตามประเมินผล	3.75	0.89	มาก	4.51	0.57	มากที่สุด	0.29	3
6. ด้านการสร้างความยั่งยืน	3.75	0.87	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.28	4
รวม	3.77	0.86	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด	0.28	

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัจจุบันของการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.77$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับสภาพปัจจุบันจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามประเมินผลและด้านการสร้างความยั่งยืน และด้านการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับสภาพที่พึงประสงค์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการสร้างความยั่งยืน (ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน) และด้านการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

สำหรับลำดับความต้องการจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการ โรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (PNI modified) จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร (PNI modified = 0.31) ด้านการใช้เทคโนโลยี (PNI modified = 0.30) ด้านการติดตามประเมินผล (PNI modified = 0.29) ด้านการสร้างความยั่งยืน (PNI modified = 0.28) ด้านการจัดการเรียนการสอน (PNI modified = 0.26) ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีลำดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด (PNI modified = 0.22)

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตผล การศึกษาพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.86$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ แวงโสธรณ์ (2566) ที่ประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตในโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย พบว่าผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน เช่นเดียวกับ อมรเทพ มุลอตุร์ และปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่ประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านซับสนุน พบว่า ด้านบริบทและด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด และเอกบดินทร์ นันเชียงเครือ และคณะ (2567) ที่พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานในสถานศึกษาด้านโรงเรียนสุจริตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และ เขต 2 มีความพยายามในการขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มุ่งเน้นการปมเพาะความซื่อสัตย์สุจริตให้เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินโครงการในภาพรวมระดับประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, 2566) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ "ด้านการบริหารจัดการ" ($\mu = 3.88$) สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่โครงการโรงเรียนสุจริตนำมาใช้เป็นกลไกหลัก ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ "ด้านการพัฒนาบุคลากร" ($\mu = 3.71$) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาบุคลากรที่ยังขาดความเข้าใจเชิงลึกในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

2) สภาพที่พึงประสงค์ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตผลการศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความคาดหวังให้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.58$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนง สุดสะอาด และศศิธรดา แพงไทย (2561) ที่พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและจัดการโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ, เบญจมาศ ฉลาดการณ์, ชรินทร์ จันทดี และสุเชน เลิศวิระสวัสดิ์ (2566) ที่ระบุว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินคุณธรรม จริยธรรม และความ เป็นพลเมืองของผู้เรียนส่วนใหญ่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ จึงเป็นความท้าทายที่ทุกหน่วยงานต้องบูรณาการใน ทุกมิติ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าครูและผู้เกี่ยวข้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างพลเมือง ที่มีคุณภาพควบคู่คุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาการขาดจริยธรรมและการทุจริตในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่าเกือบทุกด้านมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) ยกเว้นด้านการใช้เทคโนโลยีที่มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) ซึ่งแม้จะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบ แบบสอบถามมีความคาดหวังต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในระดับที่ใกล้เคียงกับด้านอื่น ๆ

3) ความต้องการจำเป็น (PNI modified) ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตผลการ ศึกษาพบว่า ภาพรวมมีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.28 โดยสามารถจัดลำดับความต้องการจำเป็นจาก มากไปน้อยและอภิปรายผลได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร (PNI = 0.31)

ด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าแม้ ครูในจังหวัดลำพูนจะมีการปฏิบัติตามโครงการในระดับที่น่าพอใจแล้ว แต่ยังคงมีความต้องการพัฒนา

ทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้เท่าทันต่อรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อนในปัจจุบัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกบดินทร์ นันเชียงเครือ และคณะ (2567) ที่พบว่าด้านการบริหารงานบุคคลมีความต้องการจำเป็น สูงสุดในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาด้านโรงเรียนสุจริตและงานวิจัยของ ประจวบ เป้าใต้ และ สุภากรณ์ กิตติรัตนานนท์ (2568) ที่พบว่าครูยังขาดความเข้าใจในการบูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการ ในแผนการจัดการเรียนรู้ จึงต้องเสริมสร้างศักยภาพครูในการบูรณาการโรงเรียนสุจริต รวมถึงสอดคล้อง กับแนวคิดของ Lickona (1991) ที่เน้นว่าการบ่มเพาะจริยธรรมต้องอาศัยครูที่เป็นแบบอย่างและมีทักษะ การถ่ายทอดเชิงรุก มากกว่าเพียงการรู้จำทฤษฎี ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ (Policy-Practice Gap) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่องการบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตในแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ตรงระหว่างครูในเครือข่ายโรงเรียนสุจริตจังหวัดลำพูน และการจัดทำ คู่มือครูที่เป็นรูปธรรมสำหรับการส่งเสริมคุณลักษณะ 5 ประการในห้องเรียน

ลำดับที่ 2 ด้านการใช้เทคโนโลยี (PNI = 0.30)

การที่ด้านการใช้เทคโนโลยีมีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับรองลงมา อาจเนื่องมาจาก บริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ต้องการความโปร่งใสและการเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็ว เทคโนโลยีจึงไม่ได้ ทำหน้าที่เป็นเพียงสื่อการสอน แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะตามหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนง สุตสะอาด และศศิธรดา แพงไทย (2561) ที่พบว่า ด้านการ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหนึ่งในความต้องการจำเป็นสูงสุดในการพัฒนาการบริหารและจัดการ โรงเรียนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งหวังให้การใช้เทคโนโลยีเป็นรากฐานในการป้องกัน การทุจริตอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ การพัฒนาระบบสารสนเทศเปิดเผยข้อมูลการบริหารงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษา การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการสอนหลักสูตร ด้านทุจริตและการประยุกต์ใช้ระบบ ITA Online ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ

ลำดับที่ 3 ด้านการติดตามประเมินผล (PNI = 0.29)

ด้านการติดตามประเมินผลสะท้อนให้เห็นถึงจุดอ่อนของระบบการประเมินผลในปัจจุบันที่มัก ติดอยู่กับ การ "ตรวจเอกสาร" หรือการประเมินเชิงปริมาณแบบ Checkbox ซึ่งไม่สามารถวัดการ เปลี่ยนแปลงจิตสำนึกที่แท้จริงได้ การที่สถานศึกษามีความต้องการพึงประสงค์ในระดับสูงมากในด้านนี้ ($\mu = 4.51$) แสดงให้เห็นว่าครูต้องการระบบที่สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความสุจริตของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนมากกว่าเพียงการสะสมแฟ้มผลงาน เพื่อรองรับการตรวจเยี่ยม ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรเทพ มูลอุตร์ และปาริชาติ บัวเจริญ (2567) ที่ระบุว่าจำเป็นต้อง มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สำหรับสถานศึกษาในการขับเคลื่อนโครงการและต้องมีการประเมินที่สะท้อน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการติดตามประเมินผล ได้แก่ การใช้แบบสังเกตพฤติกรรม (Behavioral Observation Form) แทนการสะสมเอกสาร การประเมินแบบ 360 องศา ที่ให้ครู เพื่อน ผู้ปกครอง มี ส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียน และการบันทึกพัฒนาการเชิงคุณธรรมของผู้เรียนผ่านแฟ้ม สะสมงานดิจิทัล (Digital Portfolio)

ลำดับที่ 4 ด้านการสร้างความยั่งยืน (PNI = 0.28)

การขับเคลื่อนโรงเรียนสุจริตไม่ควรเป็นเพียงกิจกรรมชั่วคราวตามวงรอบงบประมาณ แต่จำเป็นต้องทำให้ความซื่อสัตย์กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร(Organizational Culture) ที่ฝังรากลึก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกุล ทรงมงคลรัตน์ และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2567) ที่พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมยุคใหม่ต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายและการพลิกโฉมกลไก การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (2006) เกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่ระบุว่าสถานศึกษาต้องสร้างกลไกที่ทำให้โครงการดำเนินต่อไปได้ในระยะยาวแม้จะมีการเปลี่ยนตัวบุคลากรหรือผู้บริหาร เพื่อให้การบ่มเพาะจริยธรรมเกิดความต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการสร้างความยั่งยืน ได้แก่ การบรรจุโครงการโรงเรียนสุจริตเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายโรงเรียนสุจริตจังหวัดลำพูนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา และการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ในระดับครู และนักเรียนเพื่อขับเคลื่อนโครงการต่อเนื่อง

ลำดับที่ 5 ด้านการจัดการเรียนการสอน (PNI = 0.26)

แม้จะมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในลำดับรองลงมา แต่ผลการวิจัยสะท้อนว่าสถานศึกษายังคงต้องการการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง และการปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะให้เข้มข้นยิ่งขึ้น มากกว่าการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอียรประคัลภ์ เอี่ยมสุวรรณ และคณะ (2567) ที่พบว่าแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยการสร้างความตระหนัก การชักนำคุณธรรม การเพียรติดตามความดี และการก้าวสู่เวทีคุณธรรมจริยธรรม และ สุรียา สมิทธิ์ (2565) ที่พบว่ากิจกรรมบริษัทสร้างการดีเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะ 5 ประการของนักเรียน รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดของ Lickona (1991) ที่ระบุว่าการสอนคุณธรรมต้องประกอบด้วยความคิดดี การรู้สึกดี และที่สำคัญที่สุดคือ "การกระทำดี"

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านโครงงานคุณธรรม การจัดกิจกรรมบริษัทสร้างการดี (Company of Good) ที่จำลองการบริหารองค์กรอย่างโปร่งใส และการบูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษากับวิชาต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

ลำดับที่ 6 ด้านการบริหารจัดการ (PNI = 0.22)

แม้ด้านการบริหารจัดการจะเป็นด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด เนื่องจากมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ($\mu = 3.88$) แต่สถานศึกษายังคงต้องการระบบบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวและโปร่งใสเพื่อเป็นฐานสนับสนุนให้การดำเนินงานในด้านอื่น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนุตร โสนาเพียง และคณะ (2568) ที่ศึกษาการบริหารโครงการโรงเรียนสุจริตตามคุณลักษณะ 5 ประการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งพบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ยสูง สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมคุณลักษณะดังกล่าว และสอดคล้องกับแนวคิด การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ที่มุ่งเน้นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ (Accountability)

ตัวอย่างเชิงรูปธรรมในการบริหารจัดการ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารงบประมาณต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีตัวแทนจากผู้ปกครองและ

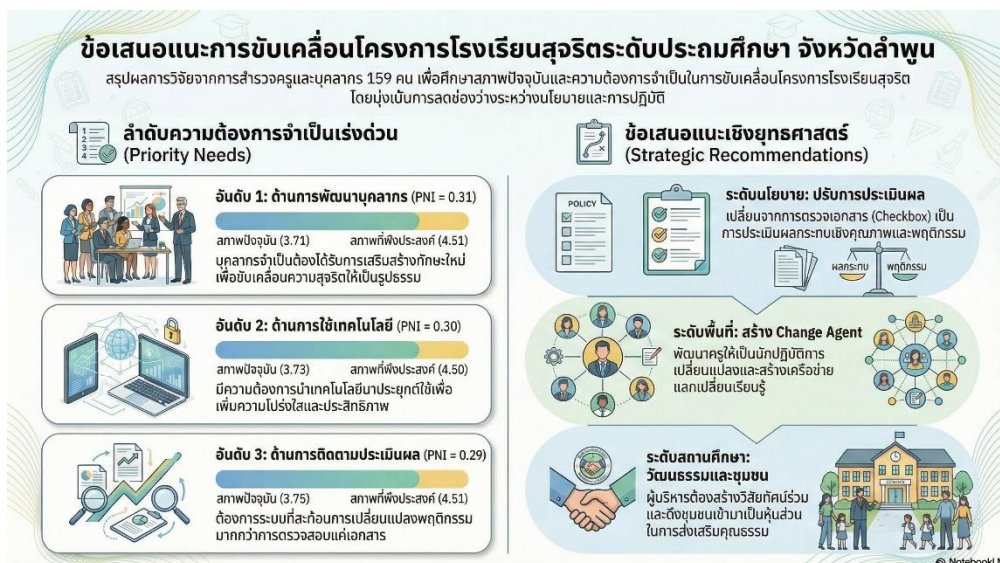

ชุมชนเพื่อตรวจสอบการบริหารงาน และการนำระบบ PDCA (Plan-Do-Check-Act) มาใช้ในการขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง

สรุปภาพรวม

โดยสรุป ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI modified) ทั้ง 6 ด้าน ชี้ให้เห็นว่าการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตในจังหวัดลำพูนประสบความสำเร็จได้โดยอาศัยการพัฒนาที่สมดุล 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) คน คือ การพัฒนาบุคลากร 2) เครื่องมือ คือ เทคโนโลยีและการจัดการเรียนการสอน 3) ระบบ คือ การติดตามประเมินผลและการสร้างความยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ (Policy-Practice Gap) และสร้างสังคมที่ปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศสืบไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์จากการบูรณาการข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ (1) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI modified) ทั้ง 6 ด้าน โดยให้ความสำคัญกับด้านที่มีค่า PNI สูงสุดเป็นลำดับแรก (2) การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา และ (3) การประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมของ Kohlberg (1984) การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมของ Lickona (1991) แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge (2006) และหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 สรุปลำดับความต้องการจำเป็น (PNI modified) และข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตระดับประถมศึกษา จังหวัดลำพูน จำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations)

มุ่งเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเขต 2 เพื่อปรับปรุงกลไกเชิงโครงสร้างในการขับเคลื่อนโครงการ ดังนี้

1.1 การพัฒนาระบบการประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดความสำเร็จจากเดิมที่เน้น "การประเมินเชิงปริมาณ" หรือการตรวจสอบเอกสาร แบบ Checkbox ไปสู่การประเมิน "ผลกระทบเชิงคุณภาพ" (Impact Assessment) ที่สามารถสะท้อน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความสุจริตของผู้เรียนได้จริงในระยะยาว

1.2 การสนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล เนื่องจากผลวิจัยพบความต้องการจำเป็นด้านเทคโนโลยีสูง เป็นลำดับที่ 2 (PNI = 0.30) หน่วยงานส่วนกลาง จึงควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ทันสมัย เพื่อลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำและช่วยให้สถานศึกษาเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ด้าน คุณธรรมได้อย่างเท่าเทียม

1.3 การพัฒนาบุคลากรเชิงปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และ เขต 2 ควรมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้เป็น "นักปฏิบัติการเปลี่ยนแปลง" (Change Agent) โดยจัดอบรม เชิงปฏิบัติการที่เน้นทักษะการบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตเข้ากับชีวิตจริง แทนการอบรมเชิงทฤษฎีเพียง อย่างเดียว

1.4 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Networking) ควรส่งเสริมการสร้าง "เครือข่ายโรงเรียน สุจริตจังหวัดลำพูน" เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ระหว่าง โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จกับโรงเรียนที่ยังต้องการการพัฒนา ทั้งนี้สามารถเรียนรู้จากกรณีศึกษาของ สถานศึกษาในจังหวัดลำพูนที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งใช้ แนวทาง Best Practices ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน การพัฒนานวัตกรรมการสอนที่ บูรณาการคุณธรรม และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน เพื่อนำมาขยายผลและปรับใช้กับสถานศึกษา อื่นในพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ (Practical Recommendations)

มุ่งเสนอต่อสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัด สพป.ลำพูน เขต 1 และเขต 2 โดยตรง ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงบทบาทเป็นผู้นำในการสร้าง วัฒนธรรมร่วมและฝังวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตลงในกิจวัตรประจำวันของโรงเรียน (Organizational Culture) เพื่อให้เกิดความยั่งยืนแม้มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคลากร โดยสามารถศึกษาจากกรณีตัวอย่างของ ผู้บริหารสถานศึกษาใน จังหวัดลำพูน ที่ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตจนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ซึ่งสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์โปร่งใสได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชน สถานศึกษาควรดึงผู้ปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้า มาเป็น "หุ้นส่วน" ในการตรวจสอบและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อให้เกิดการหล่อหลอม ค่านิยมสุจริตทั้งจากที่บ้านและที่โรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนา (R&D) รูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ หรือแอปพลิเคชันที่ช่วย เสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นด้านการใช้ เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

2. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริตในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสที่มีทรัพยากรจำกัด

3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการติดตามผลสัมฤทธิ์ในระยะยาว (Longitudinal Study) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่ผ่านกระบวนการโรงเรียนสุจริต เพื่อยืนยันประสิทธิผลของโครงการในระดับบุคคล

เอกสารอ้างอิง

- ชนูดร โส่น้ำเที่ยง, ถนอง ทดสาย และดิเรก ด้วงลอย. (2568). การบริหารโครงการโรงเรียนสุจริตตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท ตามหลักธรรมาภิบาล. วารสารบัวแก้วพหุศาสตร์, 6(2), เมษายน-มิถุนายน 2568.
- เถียรประคัลภ์ เอี่ยมสุวรรณ, สุเทพ เมยไธสง และจิราภรณ์ ผันสว่าง. (2567). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 8(6), 216-232.
- นุกูล ทรงมงคลรัตน์ และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอีสาน. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 13(6).
- ประจวบ เป้าไต้ และสุภาภรณ์ กิตติรัตนานนท์. (2568). แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนโมกขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารจิตพัฒนาศาสตร์, 8(6), มิถุนายน 2568.
- สนอง สุดสะอาด และศศิธรดา แพงไทย. (2561). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วารสารวิชาการทางการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2567). รายงานผลการดำเนินงานและแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ลำพูน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. (2567). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) และรายงานผลการดำเนินงาน. ลำพูน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา "โครงการโรงเรียนสุจริต". กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมหลักโครงการโรงเรียนสุจริต. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2566-2570) และแนวทางการประเมินโรงเรียนสุจริต. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2566). รายงานสถานการณ์การทุจริตในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รายงานสถานการณ์การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติ แวงโสธรณ์. (2566). การประเมินโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วารสารสหวิทยาการวิชาการและวิจัย, 3(1), มกราคม–กุมภาพันธ์ 2566.
- สุริยา สมิทธิ์. (2565). โครงการโรงเรียนสุจริต "กิจกรรมบริษัทสร้างการดี" โรงเรียนเพียงหลวง 16 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 7(9), กันยายน 2565.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรเทพ มูลอูตร์ และปาริชาติ บัวเจริญ. (2567). การประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านขับสนุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสารสังคมศึกษาพัฒนาการทางชุมชน, 11(1), มกราคม–มิถุนายน 2567.
- อรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ, เบญจมาศ ฉลาดการณ์, ชรินทร์ จันทดี และสุเชน เลิศวีระสวัสดิ์. (2566). คุณธรรมจริยธรรม และความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 17(2), 259–272.
- เอกบดินทร์ นันเชียงเครือ, กนิษฐ์ศร จีรกโรทก และสุชาดา บัวผา. (2567). การบริหารงานในสถานศึกษาสู่ความเป็นแบบปฏิบัติที่ดีด้านโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. วารสารพรหมปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 6(2), มกราคม–มิถุนายน 2567.
- Kohlberg, L. (1984). The psychology of moral development: The nature and validity of moral stages. Harper & Row.
- Lickona, T. (1991). Educating for character: How our schools can teach respect and responsibility. Bantam Books.
- Senge, P. M. (2006). The fifth discipline: The art and practice of the learning organization (Revised ed.). Doubleday.